

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Skal vi tro paa Gud eller paa Athene? eller om Tro og Fornuft

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 39. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1814_235-txt-shoot-idm847/facsimile.pdf (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

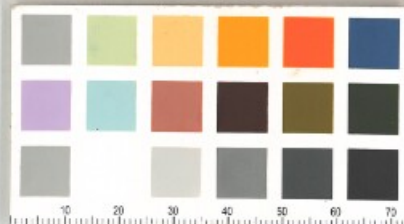
[Læs CC0-erklæringen](#)

at de siden kan forfaste hver Lærdom der misgager dem, uden dog at have Sin af at nægte Bibelens Troværdighed.

Derfor nogen vilde paastaae at Ingen kunde vide hvorledes Plato vilde have sin Stat indrettet, eller Quintilian sin Taler dannet, fordi der er begaaet Feil i Afskrifterne, da vilde de Lærde ublæbe ham, men dog vil Man indbilde os, at vi ikke kan vide hvad Bibelen vil Christne skal tro, skøndt det var ligesaa nødvendigt, som det er vist, at den Bøg blev affredet blandt Troende med den ængsteligste Noagtighed, skøndt vi have fortækkende eenstemmige Vidnesbyrd om dens Indhold, skøndt alle de Indvendinger der med vigtig Mine ere gjorte mod Kirkens Text, om de alle vare sande, og kunde giøre en eneste Lærdom tvivlsom.

Hvad nu af den Sual om Metaphorer, Typer, Allegorier, Accommodationer, Antropomorphismer, Lærdomme, læmpede efter Tidsbegreber, og temporelle Bud angaaer, da kan Vankundige vel blive bange for det lange Seleed, men hvo som kender det, ved, det er kun Spøgelse til at huse Børn og gamle Klærlinger i Verke; saasnart de lugte Lys, fare de hjem til Helvede, hvor de har hjemme. Her at monstre det smukke Selskab særdeles, lønner ikke Umagen, naar Man kommer frem af Verket og siger reent ud hvilke Lærdomme i den christelige Lærebogning der skal være grundede paa Typer og Metaphorer, da først er det Tid, thi nu kunde vi jo, ligesom sige: ja vist er det muligt, at der kan være alt Eligt i Bibelen, men beviis at nogen af de Christnes Troesartikle

er lygget dervaa, og kan du ikke det, da bliver Lærdommen jo ikke tvivlsom fordi den udfiges baade i Poesie og Prosa, baade i egenlige og billedlige Ord. Jeg vil derfor her kun bemærke, at under Typer og Allegorier forstaaes i det nyeste theosophiske Sprog hverken meer eller mindre end Mytther, og ligesom Man oldt har smukke Bøger om det Gamle Testaments Mythologie, kan vi snart vente at see det Ny Testamente trykt i Germanien under Titel af: Die Göttliche und in der Wahrheit mythische Offenbarung Jesu Christi und seiner Apostelen. Om Accommodationen maa jeg først bemærke, at den her er opstillet baade paa Latin og Dansk for at giøre Rækken et godt Leed længere, og dernæst spørge om det ogsaa var Accommodation eller Læmpning efter Tidsbegreber at Jesus kaldte sig Guds Faders eenbaarne Søn? Det har Man jo raat paastaet, og naar saa er, kan Man jo spare den hele Tvist om Bibelen, thi var Jesus ikke Guds eenbaarne Søn, da er Bibelen ei heller Guds Ord, ja da var Jesus en Bedrager og en Daare, en Bedrager, fordi han maatte vide at Ingen maa benytte sig af Folks Overtro til at anmasse sig guddommelig Værdighed, en Daare, fordi han ikke bedre kendte sin Tid, thi Man vilde jo siene ham, (Joh. 10.) fordi han sagde, at Fadren og Han var Eet, og de domde ham jo til Korset, fordi han, som var et Menneske, udrød sig for Guds Søn, en Demder var aldeles retfærdig, derfor, han ikke var den Guds eenbaarne Søn. Derimod maatte vi rose Paulus og Barrabas, som ikke vilde benytte sig af

Hedningenes Overtro i Lycaonien, der de ansaaes for Guder, skændte de derved kunde givet deres Ord guddommeligt Ansæelse (Ap. Eg. 14.) det maatte kun forundre os at Discipleene vare langt over deres Mæster. Er det derimod vist, at Jesus var Guds eenbaare Søn, og at Han ikke talde andre Ord end dem han havde hørt hos sin Fader (Joh. 8.) og at den Hellig Mand, Sandheds Mand, som ikke heller talde uden hvad Han havde hørt hos Faderen, skulde minde Discipleene om alt det Jesus havde sagt dem (Joh. 14 og 16.) ja at selv naar Himmel og Jord forgaae, skal Jesu Ord ikke forgaae (Matth. 24.) er det sandt, da eet af To, enten maa Gud Fader Selv være en Løgn, eller Jesus kunde ikke med eet Ord begunstige eller stadfæste en vildfarende Fordom, kunde ligesaa lidt ville, som behøve at bruge en eneste Løgn til Grundvold for Guds og Sandhedens Ertke; skal hans Ord ikke forgaae, naar Tiden er forbi, da kan deres Ehdighed ei heller være indskrænket til en vis Tid, med mindre Tid og ikke Tid, forgaae og vedvare, Nei og Ja, Løgn og Sandhed er eet og det Samme, og i saa Hald kan vi ikke trættes om Noget uden at trættes om Intet, som jo ikke er Umagen værd, om det ogsaa er Umagen værd. Til Slutning vil jeg anføre det Accommodationens Eigtens, som Jesus selv gjorde, dengang Discipleerne formanede ham til at faa en vildfarende Fordom (Matth. 15. 13. 14.) thi da sagde Han: at Plantelse, som min Himmeske Fader ikke haver plantet, skal med Rod oprykkes, lad dem fare (som forarges over Sandhed) Blinde ere Blindes Ve-

ledere, men naar en Blind leber en Blind, da fald de de Begge i Graven. At Jesus i en anden Mening læmpede sig, at Han fortab Noget og fremfattede Andet dunklere, som de Skræbelige ei kunde høre for efter Hans Ovsandelse, da den Hellig Mand skulde ledsage dem til al Sandhed, det har Jesus Selv sagt, (Joh. 16. 12. 13) og derfor skal vi smukt lade Apostlene udfylde og forklare Jesu Tale, men saavidt jeg veed er det ikke den Læmpning og Oplysning Man har lyst til, og det veed jeg vist at den ei hjælper de Forlegne af med en eneste Lærdom i den christelige Lærebogning.

Vigtigere synes vist nok Indbendingen om Oversættelserne at være, thi det er jo vist, at uagtet al den guddommelige Bistand under hvilken Luther og andre gudfrygtige Mænd have arbejdet, varede dog ei ufeilbare, og det kunde da synes farlig at bygge sin Tro paa en Oversættelse. Imidlertid, skal Bibelen være for alle, da maa det enten være Guds Villie, at Alle skal lære Græsk og Hebraisk, eller ogsaa Man maa kunne bygge sin Tro paa en Oversættelse, uden at fare vild i Troen og Lærdommen. Gud kunde have aabenbaret sit Ord i et eneste Tungmaal og ladet det fortrænge alle andre, hvor hans Kirke vandrede, Han kunde ogsaa meddeelt Oversættelse Apostolisk Oplysning, og ladet dem bevise den ved Mirakler, men da Han ikke har gjort det, saa maa det være alle Christne Visshed, at Gud paa en anden Maade har sørget for, at Ingen mod sin Villie kom til at undvare Hans Sandheds Ord eller forvirredes i Troen, og at denne Maade var nødvendig for at Guds Villie

